

Aanmeldformulier beheer kennisproduct (4-3-2022)

Titel

Handreiking archiveren in de informatieketen

Aanleiding

Overheden voeren steeds meer van hun taken uit in een keten. In de monitor van de Inspectie Overheidsinformatie en Erfgoed blijkt dat in 2012 35%, 2015 44% en in 2020 59% van overheidsorganen zelf aangeeft dat ze deelnemen aan één of meerdere ketens (voor definitie, zie Korte Beschrijving).

Met de groei van het aantal ketens zijn ook de vraagstukken rond het beheer van keteninformatie gegroeid. Er worden grote hoeveelheden informatie via ketens met elkaar gedeeld, of wordt informatie samengebracht om een proces in de keten uit te voeren. Ook worden steeds meer taken gedelegeerd of gemandateerd naar uitvoeringsorganisaties. Denk daarbij aan P-Direkt voor de Personeelsdossiers van de Departementen of aan Veiligheidsregio's en Omgevingsdiensten voor decentrale overheden. Het intensiveren van het samenwerken in ketens zorgt ervoor dat informatievraagstukken verder naar de voorgrond treden. Wie is verantwoordelijk voor welke informatie? Welke afspraken moeten gemaakt worden om de duurzame toegankelijkheid van informatie te garanderen? Hoe richten we onze informatiesystemen zo in dat in de keten optimaal met elkaar samengewerkt kan worden en verantwoording kan worden afgelegd?

Dat deze vragen spelen blijkt uit rapporten van de Inspectie Overheidsinformatie en Erfgoed die in samenwerking met decentrale partners, zoals de archiefinspectie van stadsarchief Rotterdam, onderzoek deed naar archivering in ketensamenwerking. Ook heeft de Inspectie OE in het rapport "Een dementerende Overheid 2.0?" specifieke aandacht besteed aan hoe overheden samenwerken in ketens. In de nieuwe Archiefwet wordt een geheel artikel gewijd, artikel 3.4, aan ketenarchivering. CIO-Rijk geeft ook aan dat, zoals ook omschreven in het rapport van de Inspectie OE, ketenarchivering beter moet en beter kan. Daarom heeft CIO-Rijk gevraagd aan het Nationaal Archief om een handreiking voor ketenarchivering te ontwikkelen in het kader van Open op Orde. Vanuit LOPAI, KIA en KVAN is ook al een handreiking opgesteld over informatie- en archiefbeheer bij Samenwerkingsverbanden. Dit kennisproduct richt zich echter niet zozeer op ketens, maar op samenwerkingsverbanden die worden opgezet en die ook mogelijk in ketens kunnen functioneren. Kortom zijn er vanuit verschillende kanten signalen afgegeven dat er behoefte is aan een kennisproduct over archiveren in de keten.

Status

nieuw te ontwikkelen

Doelgroep

Informatieprofessionals bij overheidsorganisaties, zoals, informatiebeheerders, architecten en informatieadviseurs. Verder kan het interessant zijn voor bestuurders/ eindverantwoordelijken om beeld te hebben bij de scenario's die dit vraagstuk kunnen oplossen.

Ook voor project- en programmamanagers die zich bezighouden met het inrichten van informatiesystemen in ketens kan de handreiking ondersteunen in hun werkzaamheden. Dit geldt voor alle lagen van de overheid, van centraal tot decentraal tot ZBO's.

Daarnaast kunnen groepen die zich specifiek bezig houden met ketens, zoals een ketenmanager of een keteninformatiemanager, profijt halen uit de handreiking voor wat betreft het opslaan en delen keteninformatie. Dit is namelijk een essentieel onderdeel van elk ketenproces.

Doel

Deze handreiking heeft als doel om de duurzame toegankelijkheid van informatie te bevorderen binnen de ketens waarin overheidsorganisaties participeren. Om dat te bewerkstelligen zullen handvatten worden geboden om de verantwoordelijkheden bij ketenarchivering te verduidelijken. Daarnaast heeft deze handreiking als doel om de inrichting van informatiesystemen goed te laten aansluiten op de aard van de keten. Daarbij wordt de kwaliteit van deze informatiesystemen verbeterd en kan het informatiebeheer op de juiste manier worden ingericht.

Type kennisproduct

handreiking

Korte beschrijving

Wanneer we het over archiveren in de keten hebben is het belangrijk om aan te duiden wat we daar precies mee bedoelen. Wat is nu precies de keten? En hoe staan samenwerkingsverbanden bijvoorbeeld daarmee in verhouding? Nogmaals de definitie van de keten uit de NORA:

“Een keten is een samenwerkingsverband tussen organisaties die naast hun eigen doelstellingen, één of meer gemeenschappelijk gekozen (of door de politiek opgelegde) doelstellingen nastreven. Deze ketenpartners zijn zelfstandig, maar zijn ook afhankelijk van elkaar waar het gaat om het bereiken van de gezamenlijke doelstellingen.”

In de definitie wordt ook samenwerkingsverband genoemd. Er is expliciet voor gekozen om in de titel te spreken over ketens en niet over samenwerkingsverbanden. Deze term zal worden gebruikt, maar zal zich meer richten op regelingen die tussen organisaties worden getroffen, zoals een Gemeenschappelijke Regeling. Samenwerkingsverband heeft daar namelijk een sterkere connotatie mee en wordt ook meer gebruikt op deze manier in literatuur. Ketensamenwerking geeft meer een beeld van organisaties die met elkaar samenwerken naar een gemeenschappelijk doel. Of ze dit nu formeel inrichten in een samenwerkingsverband, als Openbaar Lichaam of Gemeenschappelijk Regeling, of niet. Samenwerkingsverbanden zijn echter wel onderdeel van ketensamenwerking en zullen dus ook worden beschreven in de handreiking.

Daarvoor kan voortgebouwd worden op de uitgebreide handreiking van de hand van LOPAI en KVAN over Samenwerkingsverbanden. Daarbij kan de handreiking Archiveren in de keten een aanvulling zijn op de inhoud van de handreiking van LOPAI. In de handreiking voor Samenwerkingsverbanden staat omschreven wat je precies geregeld dient te hebben aan informatie- en archiefbeheer, terwijl deze handreiking dieper ingaat op de invulling daarvan door middel van de inrichting van informatiesystemen en bijvoorbeeld hoe waardering en selectie kan worden geregeld. Ook kunnen onderdelen onder de aandacht worden gebracht die ook voor de centrale overheid van belang kunnen zijn, zoals wat geregeld dient te worden bij gemandateerde en/of gedelegeerde taken.

In de handreiking zal het gebruik van basisregistraties, zoals BRP, NHR en Basisregistratie voertuigen, niet worden besproken. Het gaat in dit geval meer om het gebruik van authentieke brongegevens. Daarbij zal voor nu ook de focus liggen op de ketens die bestaan tussen overheidsorganisaties en niet tussen publieke en private partijen. Er wordt verwacht dat hier een andere dynamiek in gevonden zal worden.

Deze handreiking zal zich richten op hoe er samengewerkt wordt in werkprocessen binnen de keten. Daarbij zal extra aandacht uitgaan naar keteninformatisering. Wat gedefinieerd wordt als het tot stand brengen, en houden, van een infrastructuur voor informatie-uitwisseling tussen organisaties in de keten. Voor deze informatie-uitwisseling zijn informatiesystemen essentieel. Daarom zullen ook implementatiepatronen worden omschreven voor de inrichting van informatiesystemen in ketens. Daarbij zal er een sterk raakvlak zijn met de uitwerking van het DUTO raamwerk. Daarbij moet nog duidelijk worden welke onderdelen in deze handreiking en welke onderdelen in het DUTO-raamwerk worden beschreven. Voor nu is het idee is dat de implementatiepatronen een aanvulling zullen zijn specifiek voor informatiesystemen in ketens.

Outline

Er zal gekeken worden naar een modulaire opbouw van de handreiking. Daarnaast zal ook een startpagina worden opgebouwd. Hier wordt de opbouw van de handreiking uitgelegd. Er wordt ook ingegaan waarom de handreiking er is en wordt ook omschreven welke definities aangehouden zullen worden.

Elke module zal apart worden gepubliceerd op de website van het NA.

1. Principes voor archiveren in de keten
Hier worden richtinggevende uitspraken gedaan hoe je archiveren in ketensamenwerking goed kunt opzetten. Deze principes gelden voor alle ketens en beperkt zich dus niet tot de scope zoals deze eerder is aangegeven. Alleen voor deze module geldt deze uitzondering. Deze zullen worden gekoppeld aan duurzame toegankelijkheid en worden in verdere modules gebruikt als kapstok om bepaalde keuzes, begrippen en verantwoordelijkheden aan op te hangen.
2. Beslisboom/infographic Verantwoordelijkheden binnen ketens
Deze module omvat een praktisch gereedschap om verantwoordelijkheden binnen ketens te verduidelijken. Daarbij kan de handreiking Samenwerkingsverbanden van LOPAI als een goed fundament fungeren.
3. Inrichtingskeuzes voor archiveren in de keten
Deze module zal zich richten op de inrichting van informatiesystemen binnen ketens. Er zullen verschillende implementatiepatronen worden omschreven. Voor elk patroon zal dan worden gekeken welke afspraken voor de governance gemaakt dienen te worden en welke aandachtspunten er zijn voor het informatiebeheer van de informatieketen.
4. Waardering en selectie bij archiveren in de keten
Hoe zorg je ervoor dat informatie binnen de keten op een eenduidige manier wordt gewaardeerd en geselecteerd? Voor het beantwoorden van deze vraag zullen handvatten worden aangeboden. Denk daarbij aan aandachtspunten voor het afstemmen van al bestaande selectielijsten/besluiten of manieren om een gezamenlijke selectielijst/besluit vast te stellen. Hiervoor zal ook duidelijk worden omschreven waarom dit ten goede komt aan informatiebeheer in ketens.

Relaties met andere kennisproducten

Nationaal Archief:

Archiveren by design
DUTO eisen/raamwerk
Handreiking waardering en selectie

Andere partijen:

Handreiking Samenwerkingsverbanden (LOPAI, KVAN en KIA)
Handreiking duurzame toegankelijkheid in de informatieketens van de Omgevingswet (VNG, IPO en UvW)

Consultatie

Welke groepen zijn/worden geconsulteerd tijdens de ontwikkeling?
redactiegroep extern

Openbare review

geen openbare review

Praktijkcasussen

RIEC's en LIEC
P-Direkt voor personeelsdossiers van het Rijk
Loonaangifte- of Suwiketen
Ketensamenwerking van Veiligheidsregio's en Omgevingsdiensten
Strafrechtketen
Migratie- en vreemdelingenketen
Koninklijke Onderscheidingen
DSO (mogelijke verwijzing naar handreiking VNG)